

El que no canvia

Glòria Coll Domingo

És estrany sentir com vas envellint. No cal dir que no se’n salva ningú: el deteriorament és continu i afecta a tothom; però sentir-ho, notar com envelleixes és més aviat una activitat destinada als vells de les places, els pocs que queden que no fan d’avis a temps complet, o als malalts aquests crònics, de malalties degeneratives, que en diuen... com si no ho fos viure, també, degeneratiu! Però vaja, no em posaré perepunyetes. El cas és que al néixer entrem en un declivi sense aturador, tots els òrgans van atrofiant-se amb l’ús, la pell s’asseca, s’arruga, s’irrita, es taca, els ulls perden visió, l’oïda perd audició, els músculs, flexibilitat, sempre hi ha un os trencat que fa la guitza a cada canvi de temporada, un turmell girat que se’n recorda, tensió a les cervicals, galindons, ulls de poll i qui sap quantes coses més.

Ep, però no en féssim un drama, ara! que això és així des que l’home és home i per moltes tintures i maquillatges i cops de bisturí no ho canviarem. Ah... quina putada, la vellesa! En canvi, fer-se gran, fer-se gran és magnífic! Perquè, fixa’t, fer-se gran és desenvolupar tot allò que es lliura del declivi: la intel·ligència, l’ànima, l’esperit: aquests es poden fer grans, grans en sentit literal. Ben en contra del seu suport terrenal, el maleït cos, aquest destí fatal nostre que vulguis que no vulguis té la paella pel mànec...

Doncs jo, com anava dient, sento com envelleixo. És una cosa molt potent, no sé si ho sabré explicar... Vull agafar un llibre del prestatge: el moviment que faig per allargar el braç i enretirar el llibre i posar-lo a la mà i acostar-lo fins a la taula. No és res de l’altre món, ja ho sé, no m’hi he d’esmerar gaire: però la consciència concreta de cada moviment, del tacte del prestatge, del tacte del llibre, del seu pes... és un informe comparatiu exacte del moviment d’avui en relació al que era ahir, al que era abans. I pujar les escales, banyar-me, aixecar-me del llit... Fer totes aquestes coses una dècima de temps més lentes cada dia no és un suplici; el suplici és que en el propi gest hi ha sempre incorporat el record del gest antic, més eficient, més poderós, més àgil... millor. Envellir no és greu: el temps es dilata, les obligacions minven, tot és plàcid i tranquil, ens fem intel·ligents perquè les necessitats desapareixen. L’única pega és sentir que el cos es va enrunant com una casa vella.

Hi ha una canonada que perd al pis de dalt i sento com goteja, xim-xim-xim, tot el sant dia. Si tingués esma per a arreglar-la, almenys... però com era d’esperar estic lluny de ser manetes, i trucar a un fontaner per tan poca cosa és una bestiesa, i sempre

penso ja arribarà algú que m’ho pugui arreglar... i així m’hi he anat avenint (a les canonades que perden, a les goteres, a la soledat), i ja no sé quants litres dec portar, que m’hauria de caure la cara de vergonya, amb cinc anys de viure en aquest gran casalici i tot per a mi i xim-xim-xim, xim-xim-xim sempre. Però aquesta remoreta no és res comparat amb el xiulet del vent i el repicar dels porticons a les nits: aquí hi vénen a parar tots els vents, tots. Udolen els gossos del veïnat, s’espanten els moixons i fugen, tots els pàmpols s’arremolinen davant el portal i és hipnòtic observar l’espectacle des de la finestra estant, recordar els diumenges a la plaça, com corriem rere els remolins d’una infància que ja no em sembla la meva. Com reformar una habitació: tan bon punt la nova versió s’instal·la a les retines som incapaços de recuperar la vella, ni d’imaginar que encara viu en algun lloc darrere les parets, sota les rajoles.

Hi ha alguna cosa que em complau, que em tranquil·litza immensament quan em quedo fixada mirant els remolins de vent. Penso que aquelles ventades de llavors eren igual que les d’ara, i feien la terra eixuta igual que la fan ara. Cossos neixen, cossos s’extingeixen: sempre el mateix vent immutable bufa contra totes les cases. »

El que no canvia. Il·lustració d’Alba Domingo Basora.